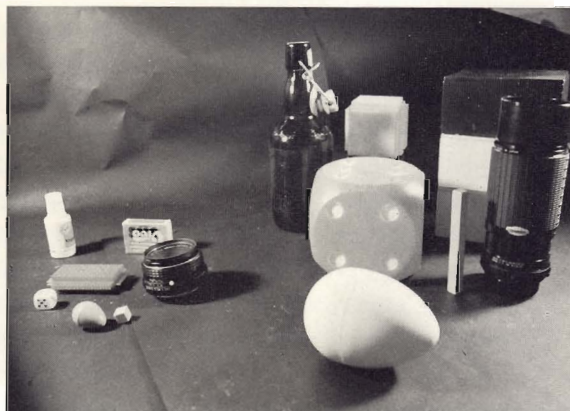

Hoe anderen het zien

De kinderen leren een aantal voorkomende verschillen herkennen en benoemen

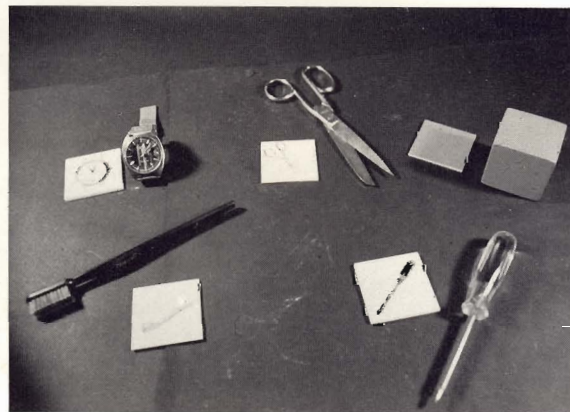
Uiteenlopende dingen

Klein-groot

Stordig-netjes

Plat-ruimtelijk

onderwerp

alledaagse
tegenstellingen

techniek

bespreking,
beschouwing,
benoemen en
ordenen, verzamelen
van diverse
voorwerpen

Toelichting

Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat bepaalde thematieken niet alleen bij het tekenen, maar ook in andere leeractiviteiten aan de orde worden gesteld en andersom. Dit ideeënboek over contrast functioneert het beste als ook tegenstellingen op ander gebied (aangepast aan de leeftijd van de kinderen) worden behandeld.

In de vierde les van elke cyclus is het de gewoonte een beschouwingsles te houden; deze gaat gelijk op met het tekenen. In deze les worden een aantal suggesties gegeven rondom het begrip contrast, zonder dat de kinderen gaan tekenen.

Begeleiding

Gedurende de serie lessen over contrast worden de kinderen extra attent gemaakt op dit verschijnsel. Bijvoorbeeld: één – een paar, een paar – veel, groot – klein, grof – fijn, vooraan – achteraan, stil – druk, hard – zacht, duidelijk – vaag, links – rechts, dik – dun, smal – breed, hoog – laag; deze begrippen kunnen benadrukt worden en zodoende onder hun aandacht komen. We moeten hierbij nog wel zeer concreet blijven, dit blijkt uit de serie voorbeelden. Sommige jongste kleuters krijgen het nu eenmaal niet voor elkaar om kleine auto's en kleine blokjes bij elkaar te groeperen. Wel auto's bij auto's en blokjes bij blokjes. Zo gaat dat soms ook bij kleur: het lukt soms niet om rode poppekleertjes en rode ballen bij elkaar te laten leggen. Wel kleertjes bij kleertjes.

Leg samen met de kinderen een grote verzameling aan van de meest verschillende voorwerpen. Alles wordt op een grote hoop binnen de kring gelegd. Nu gaan we allerlei sorteerspelletjes doen, waarbij steeds tegengestelde begrippen aan de orde komen. Zo kunnen we sorteren op mooi en lelijk, lief en stout, lekker en vies. Een dergelijk contrast richt zich op de smaak, op de betekenis.

Een ordening op vorm gaat over groot en klein, dik en dun, breed en smal, rond en niet-rond, ruimtelijk en plat, lang en kort. Elke keer weer zijn andere kinderen aan de beurt. Er komen vaak vergissingen, omdat de voorwerpen uiteraard op verschillende manieren gebruikt en beleefd worden.

Een verzameling voorwerpen kan ook geordend worden in nuttig en niet-nuttig: gebruiksvoorwerpen tegenover dingen die er zijn om de sfeer in de klas of kamer te verhogen – eigenlijk helemaal niet zo onnuttig! –, spulletjes voor het werk tegenover spullen voor de hobby. Gezamenlijk kunnen we in de school eens zoeken naar de kleinste ruimte (bijv. berghok) tegenover de grootste (speelzaal, hal, gymlokaal).

Ook praten over mensen en dieren levert de nodige contrasten op: grote dieren, kleine dieren, land- en waterdieren, land- en luchtdieren, jong en volwassen, en ga zo maar door.

Met dergelijke besprekings- en beschouwingswijzen kunnen veel contrasten worden bekeken en zien de kinderen hoe relatief de betekenis der dingen is.